Akademia Pożarnicza w Warszawie
Wydział Inżynierii Bezpieczeństwa i Ochrony Ludności
Karta przedmiotu 2024 -

semestr 3

# Podstawy ekonomii bezpieczeństwa

Fundamentals of safety economics

UWAGA: Brak

| | |
|---|---|
| profil | ogólnoakademicki |
| kierunek | inżynieria bezpieczeństwa |
| poziom | pierwszego stopnia |
| program | SP-IB: studia stacjonarne pierwszego stopnia na kierunku inżynieria bezpieczeństwa |
| forma studiów | stacjonarne |
| ECTS | 3 |
| koordynator | bryg. dr Aneta Kułakowska |

**forma zajęć: wykład**

| | |
|---|---|
| godzin | 15 |
| wymagania wstępne | Wiadomości uzyskane w trakcie semestru I na studiach I stopnia, obejmujące przedmioty nauk społecznych. |
| cele | Celem i głównym założeniem przedmiotu jest zapoznanie studentów z wieloaspektową problematyką teorii ekonomii i ekonomiki bezpieczeństwa m.in. poprzez identyfikowanie najważniejszych współczesnych problemów związanych z bezpieczeństwem ekonomicznym i energetycznym. Poznanie i rozumienie celów oraz mechanizmów polityki gospodarczej w kontekście bezpieczeństwa państwa. |
| metody | Wykład konwencjonalny i konwersatoryjny z wykorzystaniem środków audiowizualnych, dyskusja studentów z uzasadnieniem rozwiązania zleconego zadania. |
| praca własna | Studiowanie zaleconej literatury i przypadków (case study), opracowanie w formie pisemnej zadań indywidualnych zleconych w ramach wykładu ich przedstawienie w ramach dyskusji na zajęciach. |
| literatura podst. | 1. Współczesne bezpieczeństwo ekonomiczne / red. nauk. Marta Gębska, Mariusz Kubiak. Warszawa : Wydawnictwo Akademii Sztuki Wojennej, 2016. 2. Współczesne bezpieczeństwo ekonomiczne : wymiar międzynarodowy / redakcja naukowa Marta Gębska, Mariusz Kubiak ; Akademia Sztuki Wojennej. Warszawa : Akademia Sztuki Wojennej, 2016. 3. Terroryzm i bezpieczeństwo ekonomiczne : wybrane zagadnienia / Robert Cegiełka. Warszawa : Agencja Wydawnicza Synergy, 2014. 4. Potęga militarna państwa i jej ekonomiczne aspekty / Bogumił Stęplewski Warszawa : Difin SA, 2018. 5. Nauki społeczne i ekonomiczne : węzłowe zagadnienia / pod redakcją Justyny Żylińskiej i Iwony Przychockiej. Warszawa : Uczelnia Techniczno-Handlowa im. Heleny Chodkowskiej, 2017. 6. Bezpieczeństwo w wymiarze krajowym : wybrane obszary / Marek Leszczyński, Agata Gumieniak, Grzegorz Gozdór. Wydanie I. - Warszawa : Difin, 2018. 7. Bezpieczeństwo ekonomiczne państwa : audyt wewnętrzny i kontrola zarządcza w jednostkach zhierarchizowanych i administracji publicznej / redakcja naukowa Lech Kościelecki, Mieczysław Magierski. Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2019. 8. Ekonomika bezpieczeństwa państwa w zarysie : zarządzanie bezpieczeństwem / red. Janusz Płaczek. Warszawa : Difin, 2014. 9. Interdyscyplinarność nauk o bezpieczeństwie : paradygmat, wiedza, demarkacja / red. nauk. Konrad Raczkowski, Katarzyna Żukrowska, Marian Żuber. Warszawa : Difin, 2013. 10. Potęga militarna państwa i jej ekonomiczne aspekty / Bogumił Stęplewski Warszawa : Difin SA, 2018 |
| literatura uzupeł. | 1. Podstawy ekonomii / red. nauk. Roman Milewski, Eugeniusz Kwiatkowski. Wyd.3 zm., 2 dodruk. - Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2005. 2. Współczesne aspekty bezpieczeństwa państwa / red. nauk. Krzysztof Graczyk, Grzegorz Nakielski, Tadeusz Tabczniuk. Zielona Góra : Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, 2015. 3.Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa państwa / red. Wojciech Lis. Lublin : Wydawnictwo KUL, 2015. 4. Współczesne ujęcie polityki bezpieczeństwa państwa / red. nauk. Izabela Oleksiewicz, Wojciech Goneta. Warszawa : Rambler Press, 2016. 5. Wybrane problemy bezpieczeństwa wewnętrznego państwa / red. Andrzej Misiuk. Warszawa : Dom Wydawniczy "Elipsa", 2014. 6. Podstawy bezpieczeństwa narodowego (państwa) : podręcznik akademicki / redakcja naukowa Jacek Pawłowski ; Akademia Sztuki Wojennej. Warszawa : Wydawnictwo Akademii Sztuki Wojennej, 2017. |

| treści | godziny |
|---|---|
| Pojęcie i specyfika bezpieczeństwa ekonomicznego; Wewnętrzne uwarunkowania bezpieczeństwa ekonomicznego; Bezpieczeństwo ekonomiczne Polski. | 2 |
| Zagrożenia bezpieczeństwa ekonomicznego państwa; Metody i środki przeciwdziałania zagrożeniom bezpieczeństwa ekonomicznego państwa. Rola organizacji w zapobieganiu zagrożeniom bezpieczeństwa ekonomicznego państwa. | 2 |
| Zdefiniowanie bezpieczeństwa finansowego. Określenie czynników wewnętrznych bezpieczeństwa finansowego. Opis sieci bezpieczeństwa finansowego państwa. Proces zapewnienia stabilności finansowej państwa. Determinanty zewnętrzne bezpieczeństwa finansowego państwa. Objaśnienie systemu finansowego. Mierniki pomiaru bezpieczeństwa finansowego państwa, podmiotu gospodarczego oraz gospodarstwa domowego. Czynniki decydujące o bezpieczeństwie finansowym państwa. Instytucje zapewniające stabilność i bezpieczeństwo finansowe państwa. Działania wewnętrzne podejmowane przez instytucje w celu zapewnienia stabilności finansowej. Opis struktury tworzącej system finansowy państwa. Uczestnicy indywidualni i zbiorowi rynku finansowego. Funkcje rynku finansowego. Efektywność rynku finansowego (alokacyjna, operacyjna, informacyjna). Ryzyka związane z funkcjonowaniem rynku finansowego. | 4 |
| Bezpieczeństwo energetyczne – definicje i istota bezpieczeństwa energetycznego, elementy składowe i narzędzia jego wzmacniania, relacje po-między bezpieczeństwem energetycznym a polityką energetyczną, wpływ polityki energetycznej na stosunki międzynarodowe. Rola i znaczenie energii w rozwoju cywilizacyjnym świata. Uwarunkowania - wyzwania, zagrożenia i szanse bezpieczeństwa energetycznego w XXI w. (konflikty surowcowe, terroryzm i cyberterroryzm w sektorze energetycznym, wzrost zapotrzebowania na surowce energetyczne, wyzwania ekologiczne, odnawialne źródła energii). | 4 |
| Aspekt demograficzny bezpieczeństwa ekonomicznego państwa; Wywiad gospodarczy; Terroryzm międzynarodowy, a bezpieczeństwo ekonomiczne państw. | 2 |
| Sprawdzenie wiedzy. | 1 |

**forma zajęć: ćwiczenia**

| | |
|---|---|
| godzin | 15 |
| wymagania wstępne | Wiadomości uzyskane w trakcie semestru I na studiach I stopnia, obejmujące przedmioty nauk społecznych. |
| cele | Celem i głównym założeniem przedmiotu jest zapoznanie studentów z wieloaspektową problematyką teorii ekonomii i ekonomiki bezpieczeństwa m.in. poprzez identyfikowanie najważniejszych współczesnych problemów związanych z bezpieczeństwem ekonomicznym i energetycznym. Poznanie i rozumienie celów oraz mechanizmów polityki gospodarczej w kontekście bezpieczeństwa państwa. |
| metody | Wykład konwencjonalny i konwersatoryjny z wykorzystaniem środków audiowizualnych, dyskusja studentów z uzasadnieniem rozwiązania zleconego zadania. |
| praca własna | Studiowanie zaleconej literatury i przypadków (case study), opracowanie w formie pisemnej zadań indywidualnych zleconych w ramach wykładu ich przedstawienie w ramach dyskusji na zajęciach. |
| literatura podst. | 1. Współczesne bezpieczeństwo ekonomiczne / red. nauk. Marta Gębska, Mariusz Kubiak. Warszawa : Wydawnictwo Akademii Sztuki Wojennej, 2016. 2. Współczesne bezpieczeństwo ekonomiczne : wymiar międzynarodowy / redakcja naukowa Marta Gębska, Mariusz Kubiak ; Akademia Sztuki Wojennej. Warszawa : Akademia Sztuki Wojennej, 2016. 3. Terroryzm i bezpieczeństwo ekonomiczne : wybrane zagadnienia / Robert Cegiełka. Warszawa : Agencja Wydawnicza Synergy, 2014. 4. Potęga militarna państwa i jej ekonomiczne aspekty / Bogumił Stęplewski Warszawa : Difin SA, 2018. 5. Nauki społeczne i ekonomiczne : węzłowe zagadnienia / pod redakcją Justyny Żylińskiej i Iwony Przychockiej. Warszawa : Uczelnia Techniczno-Handlowa im. Heleny Chodkowskiej, 2017. 6. Bezpieczeństwo w wymiarze krajowym : wybrane obszary / Marek Leszczyński, Agata Gumieniak, Grzegorz Gozdór. Wydanie I. - Warszawa : Difin, 2018. 7. Bezpieczeństwo ekonomiczne państwa : audyt wewnętrzny i kontrola zarządcza w jednostkach zhierarchizowanych i administracji publicznej / redakcja naukowa Lech Kościelecki, Mieczysław Magierski. Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2019. 8. Ekonomika bezpieczeństwa państwa w zarysie : zarządzanie bezpieczeństwem / red. Janusz Płaczek. Warszawa : Difin, 2014. 9. Interdyscyplinarność nauk o bezpieczeństwie : paradygmat, wiedza, demarkacja / red. nauk. Konrad Raczkowski, Katarzyna Żukrowska, Marian Żuber. Warszawa : Difin, 2013. 10. Potęga militarna państwa i jej ekonomiczne aspekty / Bogumił Stęplewski Warszawa : Difin SA, 2018 |
| literatura uzupeł. | 1. Podstawy ekonomii / red. nauk. Roman Milewski, Eugeniusz Kwiatkowski. Wyd.3 zm., 2 dodruk. - Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2005. 2. Współczesne aspekty bezpieczeństwa państwa / red. nauk. Krzysztof Graczyk, Grzegorz Nakielski, Tadeusz Tabczniuk. Zielona Góra : Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, 2015. 3.Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa państwa / red. Wojciech Lis. Lublin : Wydawnictwo KUL, 2015. 4. Współczesne ujęcie polityki bezpieczeństwa państwa / red. nauk. Izabela Oleksiewicz, Wojciech Goneta. Warszawa : Rambler Press, 2016. 5. Wybrane problemy bezpieczeństwa wewnętrznego państwa / red. Andrzej Misiuk. Warszawa : Dom Wydawniczy "Elipsa", 2014. 6. Podstawy bezpieczeństwa narodowego (państwa) : podręcznik akademicki / redakcja naukowa Jacek Pawłowski ; Akademia Sztuki Wojennej. Warszawa : Wydawnictwo Akademii Sztuki Wojennej, 2017. |

| treści | godziny |
|---|---|
| Wprowadzenie w terminologię ekonomii. Określenie znaczenia świadomości i wiedzy ekonomicznej dla podmiotów gospodarujących. Charakterystyka obszarów kształtujących wiedzę ekonomiczną. Charakter kompetencji ekonomicznych w aspekcie kształtowania bezpieczeństwa ekonomicznego. | 2 |
| Definicje ekonomii – różne interpretacje. Ekonomia jako nauka społeczna. Działy badawcze - mikroekonomia, mezoekonomia, makroekonomia. Podejście normatywne i pozytywne w ekonomii. Funkcje ekonomii. Podstawowe prawa i kategorie ekonomiczne. | 2 |
| Gospodarka narodowa i jej podmioty. System gospodarczy. Typy systemów gospodarczych. Sfera realna i sfera regulacji w gospodarce. System gospodarki rynkowej. Pojęcie i klasyfikacja systemów. Geneza gospodarki rynkowej. Podstawowe cechy gospodarki rynkowej. Modelowe ujęcie zależności w gospodarce rynkowej. System publiczny i rynkowy. | 2 |
| Znaczenie polityki ekonomicznej państwa. Czynniki wpływające na stan gospodarki narodowej. Sfera realna i sfera regulacyjna polityki gospodarczej państwa. Metody realizowania określonej polityki oddziaływającej na sektory gospodarki narodowej. Dziedziny polityki gospodarczej (polityka makroekonomiczna i mikroekonomiczna). Nurt normatywny i pozytywny polityki ekonomicznej państwa. Naczelne wartości w sferze gospodarczej. Funkcje ekonomiczne państwa. Narzędzia polityki gospodarczej (ekonomiczne i pozaekonomiczne). Uwarunkowania polityki gospodarczej (ustrojowo-systemowe, zewnętrzne, wewnętrzne). Cele gospodarcze polityki ekonomiczne (generalne, ustrojowo- systemowe, polityczne, ekonomiczne, społeczne, ekologiczne, obronno-militarne). Ważniejsze kierunki oddziaływań polityki ekonomicznej w mieszanej gospodarce rynkowej. Gospodarcze podstawy bezpieczeństwa państwa. | 2 |
| Objaśnienie podstawowych zagadnień ekonomiki bezpieczeństwa. Opis i charakterystyka relacji i związków pomiędzy gospodarką narodową a obronnością państwa. Objaśnienie strategii gospodarczych gospodarki obronnej. Wyjaśnienie typów gospodarki obronnej państwa. System gospodarki obronnej państwa. Zdefiniowanie i opisanie podsystemów tworzących strukturę gospodarki obronnej. Objaśnienie kondycji gospodarczo – obronnej państwa. Szacowanie kondycji gospodarczo-obronnej kraju. Polityka gospodarczo – obronna państwa i jej instrumenty. Hierarchia bezpieczeństwa państwa. Wyjaśnienie i znaczenie bezpieczeństwa ekonomicznego dla państwa. | 2 |
| Istota i znaczenie wydatków obronnych państwa. Opis budżetu obronnego państwa. Zakres działania departamentu budżetowego. Dodatkowe źródła finansowania wydatków na cele wojskowe. Proces planowania wydatków obronnych. Struktura budżetu. Cechy wydatków obronnych. Efekty bezpośrednie i pośrednie wydatków publicznych na obronę narodową. Wyjaśnienie i znaczenie rezerw państwowych. | 2 |
| Wyjaśnienie gospodarczego wymiaru bezpieczeństwa kraju. Wyjaśnienie pojęć: zagrożenia, zagrożenia bezpieczeństwa, zagrożenia gospodarczego, zagrożenia bezpieczeństwa ekonomicznego. Klasyfikacja zagrożeń według charakteru i stopnia niebezpieczeństwa. Wyjaśnienie pojęcia agresja ekonomiczna (wojna ekonomiczna). Opis zagrożeń finansowych (kryzys finansowy, bankowy, walutowy), zagrożeń surowcowo - energetycznych, zagrożeń żywnościowych oraz zagrożeń dostępu do czystej wody. | 2 |
| Sprawdzenie wiedzy. | 1 |

**efekty przedmiotowe**

| lp | kkod | pkod | efekt przedmiotowy | weryfikacja |
|---|---|---|---|---|
| 1 | 6W04 | 6W04-PodEkoBez1 | Zna i rozumie podstawowe zagadnienia i zjawiska z zakresu ekonomii i bezpieczeństwa oraz podstawowe narzędzia wpływające na przebieg procesów związanych z bezpieczeństwem ekonomicznym. | Sprawdzian |
| 2 | 6W04 | 6W04-PodEkoBez2 | Rozumie zasady funkcjonowania środowiska bezpieczeństwa zarówno w ujęciu ekonomiki bezpieczeństwa, jak i jej podstawowych komponentów. | Sprawdzian,Projekt |
| 3 | 6U02 | 6U02-PodEkoBez1 | Potrafi wskazać i zdefiniować podstawowe kategorie zakresu ekonomiki bezpieczeństwa oraz wykorzystać pozyskaną wiedzę do właściwej analizy i oceny problemu bezpieczeństwa i jego rozwiązania pod kątem wykorzystania aparatu matematycznego. | Sprawdzian,Projekt |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 4 | 6K02 | 6K02-PodEkoBez1 | Jest gotów i ma świadomość ważności zagadnień z zakresu ekonomiki bezpieczeństwa, ważnych zarówno w życiu osobistym, jak i zawodowym, co pozwala skutecznie ekonomizować działania. Jest gotów do ciągłego doskonalenia swoich umiejętności i poszerzania wiedzy w obszarze ekonomiki bezpieczeństwa. | Dyskusja,Obserwacja,Projekt |

**efekty kierunkowe**

| lp | kkod | efekt kierunkowy |
|---|---|---|
| 1 | 6W04 | Zna i rozumie podstawowe ekonomiczne,  prawne, etyczne, społeczne i organizacyjne uwarunkowania inżynierii bezpieczeństwa, w tym zagadnienia w zakresie prawa międzynarodowego i krajowego dotyczącego ochrony ludności |
| 2 | 6U02 | Potrafi stosować podstawowe metody symulacyjne i analityczne, techniki i narzędzia służące rozwiązywaniu zadań inżynierskich w zakresie kierunku studiów |
| 3 | 6K02 | Jest gotów do ciągłego dokształcania się, podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych |

LEGENDA

| | |
|---|---|
| kkod | kod efektu kierunkowego |
| pkod | kod efektu przedmiotowego |